

Sote-uudistus

Kari Haavisto, STM

Tässä puheenvuorossa

- Sote-uudistus
- Hallitusohjelma 2015
- Aikataulu

Sote-uudistus

17.6.2015

 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

**Toimivat palvelut,
vahvat yhteisöt**

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset tavoitteet

Päämääränä väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

- **Turvata yhdenvertaiset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut koko maassa**
 - eriarvoisuuden vähentäminen
 - henkilöstövoimavarojen kohdentaminen yhdenvertaisesti
- **Vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja**
 - tarkoituksenmukainen ja tasapainoinen palvelukokonaisuus
 - mahdollistetaan palvelujen toteutus uusilla tavoilla, muun muassa lähipalvelut
- **Toteuttaa kustannustehokas ja vaikuttava palvelurakenne**
 - kustannuskehityksen tasapainottaminen
 - palvelujen uudistaminen, vaikuttavuus ja laatu

Keinot uudistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi

Uudistus toteutetaan

- palveluiden täydellisellä horisontaalisella ja vertikaalisella integraatiolla
- sekä vahvistamalla järjestäjien kantokykyä.

Tavoitteena on ihmisen hyvinvoinnin ja terveyden kannalta tärkeä palveluketjujen saumaton kokonaisuus

Etenemisvaihtoehtojen päälinjat

- **Yksitasoinen kuntayhtymämalli**
 - PeV: ei ainakaan lähtökohtaisesti ole pidettävä poissuljettuna. Sen toteuttamistapa ei kuitenkaan saisi kokonaisuutena arvioiden olla kansanvaltaisuusperiaatteen tai rahoitusperiaatteen vastainen
- **Itsehallinto kuntaa suuremmalla alueella**
 - PeV: Perustuslain kannalta mahdollinen vaihtoehto, jossa kansanvaltaisuus toteutuisi välittömien vaalien kautta ja jolla olisi verotusoikeus
- **Valtion järjestämisvastuu**
 - PeV: ei perustuslain näkökulmasta lähtökohtaisesti mahdoton

Hallitusohjelma

17.6.2015

 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

**Toimivat palvelut,
vahvat yhteisöt**

Sote hallituksen ohjelmassa

- Juha Sipilän johdolla valmisteltu 3 puolueen hallitusohjelma 27.5.2015
- Luku 9 Rakennepoliittiset uudistukset
 - sote-uudistus osana sitä
- Hallitus vahvistaa julkisen talouden kestävyyttä rakenteellisilla uudistuksilla
 - tavoitteena vähintään 4 miljardin euron taloudelliset vaikutukset.

Järjestämiskatka

- **Kuntaa suuremmat itsehallintoalueet**
 - Alueita johtavat vaaleilla valitut valtuustot
 - Alueita on yhteensä enintään 19
- **Alueet vastaavat sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä alueellaan**
 - Sairaaloitten työnjakoa uudistetaan siten, että osa vaativasta erikoissairaanhoidosta keskitetään erityisvastuualueille

Palvelujen tuottaminen

- **Sote-alueet**
 - tuottavat alueensa palvelut
 - tai voivat käyttää palveluiden tuottamiseen yksityisiä tai kolmannen sektorin palveluntuottajia hankintamenettelyn kautta (kuten nykyisin)
 - erikseen on todettu palvelusetelin käytön lisääminen
- Kilpailutuksissa korostetaan kilpailuneutraliteettia
- Palvelutuotannon tehokkuuden ja laadun arviointia varten laaditaan mittaristo

SOTE-ratkaisun portaat

**Valinnanvapauden ja tuotannon
monipuolistuminen**

**Siirtyminen yksikanavaiseen
rahoitukseen**

**Julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden
integraatio ja rakenneuudistus**

Rahoitus

- **Ensivaiheessa selvitetään rahoitus valtion ja/tai kuntien kautta**
 - perustuslain reunaehdot huomioiden
- **Toisessa vaiheessa siirrytään yksikanavaiseen rahoitusmalliin**
 - työterveyshuollon asema huomioiden
- **Uudistukseen sisällytetään kustannusten tehokkaan hallinnan toteuttava budjettikehysjärjestelmä**

Aikataulu

17.6.2015

 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

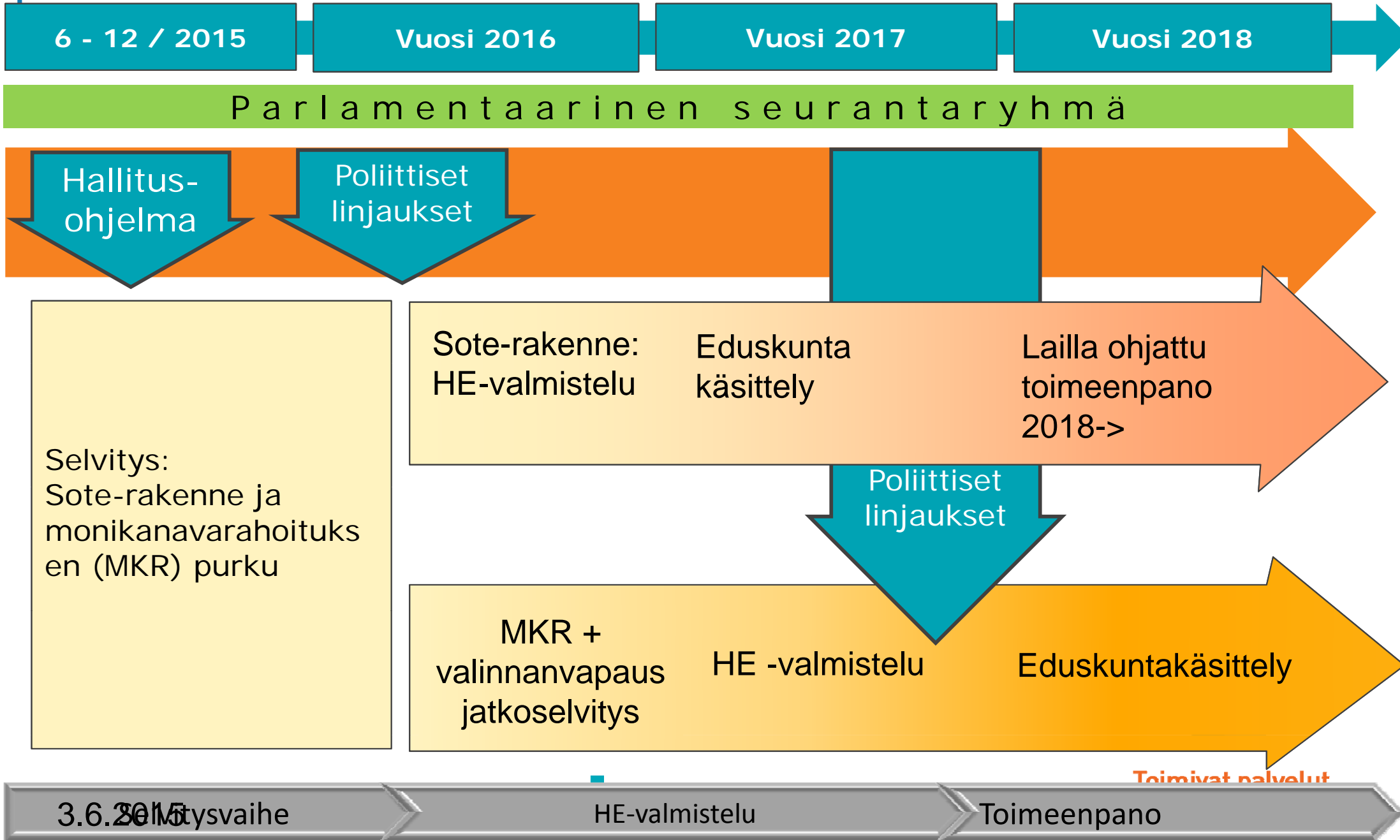

**Toimivat palvelut,
vahvat yhteisöt**

Aikataulu

- **Aikataulua ei ole määritelty hallitusohjelmassa**
 - kuitenkin valinnanvapaus selvityksen mahdollisesti edellyttämät muutokset vaalikauden loppuun mennessä
- **Virkamiesnäkemys aikataulusta**
 - Vuoden 2015 aikana selvitetään rakenne, rahoitus ja arvioidaan alustavasti vaikutukset
 - Vuoden 2016 alusta vaiheistettu valmistelu HE-muotoon
 - ensivaiheessa rakenneuudistus
 - myöhemmin monikanavarahoituksen purkamista koskeva sääntely ja mahdollinen valinnan vapautta koskeva sääntely

Sote järjestämislain ja monikanavarahoituksen purkamisen valmistelu

Kärkihanke 1: Uudistetaan palvelut asiakaslähtöisiksi

Painotetaan varhaista tukea, ennaltaehkäisevää työtä ja vaikuttavia asiakaslähtöisiä palveluketjuja yli hallinnonrajojen. Vahvistetaan kokemusasiantuntumuksen käyttöä ja ihmisten osallisuutta. Muutoksen perustana on kumppanuus valtion, kuntien, järjestöjen yksityisen sektorin, seurakuntien sekä työelämän toimijoiden kesken. Vahvistetaan ihmisoikeuksien toteutumista. Mahdollistetaan ihmisille omien valintojen tekeminen.

- Määritellään julkinen palveluhupaus ja tehdään palveluiden kustannukset sekä laatu läpinäkyväksi.
- Lisätään kansallisia ohjauskeinoja lainsäädännön tehokkaammaksi toimeenpanoksi.
 - o Tehostetaan lainsäädännön toimeenpanoa, hyvin käytäntöjen jakamista ja sähköisten palvelujen hyödyntämistä.
- Tehostetaan sähköisten palvelujen hyödyntämistä myös omahoidossa ja neuvonnassa.
- Uudistetaan hankintalaki kansallista etua ja kansalaisten hyvinvointia tukevaksi.
 - o Uudistetaan itsemääräämisoikeuslainsäädäntö sekä yhdistetään kehitysvamma- ja vammaispalvelulainsäädäntö.
 - o Ratifioidaan YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus.
 - o Tasa-arvoinen avioliittolaki, translaki ja äitiyslaki viedään puheenjohtajien päätettäväksi

Kärkihanke 2: Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

Edistetään kansanterveyttä, kansalaisten liikkumista, terveellisiä elämäntapoja ja ravintotottumuksia sekä vastuunottoa omasta elämästä.

- Toimeenpannaan terveyttä ja hyvinvointia edistävät hyvät käytänteet ja toimintamallit yhteistyössä järjestöjen kanssa.
- Käynnistetään kansallinen mielenterveyttä edistävä ja yksinäisyyden ehkäisyyn tähtäävä ohjelma.
 - o Käynnistetään kansallinen itsemurhien ja yksinäisyyden ehkäisyyn tähtäävä ohjelma
 - o Päivitetään mielenterveyslaki (kustannusneutraali)
- Toimeenpannaan kuntoutusjärjestelmän kokonaisuudistus.
 - o rahoitetaan uudelleenkohdentamalla olemassa olevien varoja
- Tehdään selvitys yksinelävien asemasta yhteiskunnassa.
- Tehostetaan päihdekuntoutuksen vaikuttavuutta.
 - o Arvioidaan päihdekuntoutuksen vaikuttavuus.
- Asunnottomuutta vähennetään laajentamalla mm. Paavo-toimintaohjelmaa valtakunnallisesti.
 - o jatketaan muidenkin nykyisten hyvien ohjelmien toimeenpanoa.
 - o rahoitetaan kohdentamalla raha-automaattiyhdistyksen varoja

Kärkihanke 3: Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma

Uudistuksen lähtökohta on perheiden monimuotoisuus ja lapsen edun edistäminen. Vahvistetaan

Lisää Tarrak

Lisää teksti

✓ Valintatyöki

Käsityökalu

Valinnan zo

Edellinen nä

Kierrä myöt

Toimivat palvelut,
vahvat yhteisöt

Kiitos!

Tilaa sähköpostiisi STM:n tiedotteet:
www.stm.fi (etusivu)

- STM:n uutiskirjeen tilaus: **www.stm.fi/uutiskirjeet**
- **twitter.com/STM_Uutiset**

